

Európán kívül fekvő földrészek geographiai tanításánál — behatóan és részletesen alkalmazva — be is mutatja. *Trompa* «Das gleichschenklige Dreieck» c. cikkében az egyenszárú háromszögek tárgyalásához a Kirchmann tanár által feltalált «Geometriai háromszögek» nevű készülék fölhasználását igen ajánlja, mely apparatus alkalmazásával a háromszögek mivolta, valamint a háromszögek hasonlósága igen könnyen bemutatható. «Der Betrieb in frequenteren Gymnasialseminarien» c. értekezésében dr. *Schädel* Lajos gymn. igazgató a porosz pædagogiai seminariumok legújabb szervezetét ismerteti. A porosz seminariumi gyakorlatok szerzőnk előadása szerint — kétfélek; az egyik gyakorlatban az összes seminariumi hallgatók vesznek részt, míg a hallgatók fiatalabbjai hetenként még egy külön gyakorlatra jönnek össze; ez utóbbi gyakorlatban a német tanítás didaktikája adatik elő, míg a közös gyakorlatban a földrajzi oktatás tárgyalatik; de ez csak új évig tart, ezen időtől fogva az iskola hygiéniája az előadások tárgya. Szerzőnk értekezésének végén közli a címeit mindama dolgozatoknak, melyeket a seminariumi hallgatók az utóbbi öt év alatt a vezetése alatt álló seminariumban beadtak. A «Könyvismertetés» c. rovatot, valamint az újabban megjelent tudományos munkák felsorolását e füzetben is megtaláljuk. *tj.*

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Felolvasó ülés 1905 ápril 8-án.

Jelen vannak: *Fináczy Ernő dr.* elnöklése alatt Bokor József, Erődi Béla, Gyulay Béla, Gyulai Ágost, Heinrich Gusztáv, Katonáné Thuránszky Irén, Kármán Mór, Kemény Ferenc, Komáromi Lajos, Pauler Ákos, Schack Béla, Szunzevics Kornél, Waldapfel János, Zsengeri Samu, Trájtler Károly, utóbbi mint jegyző. Ezekon kívül vendégek.

I. Elnök az ülést megnyitja. A napirend első tárgya *Pauler Ákos* r. t. székfoglalója: «Az erkölcsi oktatás elméletéhez» című tétléről. (Lásd folyóiratunk májusi füzetében).

Elnök a Társaság nevében köszönetet mond előadónak fejtegetéseiert, amelyekkel a pædagiának legnehezebb problémáit tárgyalta. Egyúttal meleg szavak kíséretében átnyújtja a Társaság rendes tag-ságáról szóló oklevelet.

II. *Kemény Ferenc* r. t. előadást tart: «Benyomások és tanul-ságok a szt. louis-i világhiállítás tanügyi csoportjairól.» (Lásd folyóira-tunk f. évi V., VI—VII. füzeiben.)

Elnök őszinte köszönetet mond előadónak érdekes jelentéseért. A felolvasó ülést a r. tagok zárt ülése követte.

Elnök rövid előterjesztést tesz arra vonatkozólag, nem érkezett-e el ideje annak, hogy a magyar pædagogiai irodalom bibliográfiája összeállíttassék; még pedig az új termékek évről-évre, az előbbi évekből bizonyos turnusok szerint. Érintkezésbe kellene lépni Hellebrondt Árpáddal vagy más erre a munkára alkalmas íróval. *Heinrich Gusztáv* ezt inkább pénzkérdésnek tekinti. Nézete szerint pár évig rendszeres munkásságot kellene az illetőnek kifejtenie, az anyagot pedig rendezni és kinyomatni. Mindez sokba kerül. *Kemény Ferenc* szerint a Nemzeti Múzeum könyvtári személyzetéből kellene valakit erre a munkára felhívni, *Zsengeri Samu* a tankönyveket is jegyzékbe kívánná venni. *Elnök* csakis az elméleti és gyakorlati pædagiára, szervezeti munkákra és pæd. folyóiratokban megjelent cikkekre szorítkoznék. *Kemény Ferenc* szerint sok lenne az összes pæd. lapokból a cikkeket felsorolni, amire nézve többen megjegyzik, hogy pedig ennek így kell lenni. *Elnök* azért vetette föl az eszmét, mert azt hiszi, ezzel foglalkoznunk kell s ajánlja, hogy csináljunk egy kis költségvetést és bizza meg a Társaság avval, hogy ebben a kérdésben Hellebrondttal érintkezésbe léphessen. A zárt ülés ehhez hozzájárul.

Az ülés véget ér.

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Felolvasó ülés 1905 május 20-án.

Jelen vannak: *Kármán Mór* elnöklése alatt Halász Ferenc, Gyulay Béla, Gyulai Ágost, Hegedüs István, Juba Adolf, Kerékgyártó Elek, Kovács János, Málnai Mihály, Radó Vilmos, Schuschny Henrik, Tóth Rezső, Trájtler Károly, utóbbi mint jegyző. Ezekon kívül vendégek.

I. Elnök jelenti, hogy Fináczy Ernő elnök egyéb elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg a mai ülésen s őt kérte meg az ülés vezetésére. Felhívja a Társaság figyelmét a mai ülés napirendjén levő felolvasások fontosságára.

II. *Tóth Rezső* megtartja felolvasását a következő tételről: «A magyar ifjúsági irodalom és ifj. könyvtáraink». (Lásd folyóiratunk jelen füzetében).

Elnök köszönetet mond a T. nevében a felolvasónak sokféle érdeket érintő fejtegetése miatt, amelyek nem is annyira megvitatásra,

mint inkább megszívlelésre valók. Kívánatosnak tartja, hogy ezekből az eszmékből, amit lehet, valósítsunk meg az életben is.

III. *Juba Adolf dr.* felolvasta következő című tételét *„Az iskolaorvos tanítson-e?”* (Lásd folyóiratunk jelen füzetében).

Elnök köszönetét fejezi ki a felolvasónak érdekes előadásáért, amelyhez az iskola szempontjából sok eszme fűződik. A tárgy nagyon aktualis. A Nürnbergben tartott iskola-egészségügyi kongresszuson az iskolaorvos teendőit a következő pontokban sorolták föl: 1. Egészségügyi ellenőrző szolgálatot teljesít. 2. Az oktatás menetét és eljárási módozatait ellenőrzi. 3. Elvégzi az egészségtan tanítását is. Az iskolaorvosi intézmény első sorban tulajdonképpen egészségügyi ellenőrző hatóság. Ez ellen az iskola nem tiltakozhatik. Az iskolának feladatához tartozik a test ápolása és fejlesztése is, mert az egészség ápolása és gyakorlása roppant nagy hatással van a szellemi élet fejlesztésére is. Nekünk tehát nem annyira iskolaorvosokra van szükségünk, akik tanítanak, mint inkább egészségügyi tanárookra, akik az iskolának ezt a feladatát teljesíteni képesek. Az iskolai egészségügyi ápolása és fejlesztése van olyan fontos, mint akármely más tantárgy s bizonyára lesznek, akik — ha erre súly helyeződik — ezt választják pályájuknak. Az ilyen orvosok komoly pszichológiai tanulmányokkal is foglalkoznak s különösen a testi ápolásra és nevelésre fordítanak gondot. Ezt csakis újabb tanulmányi tanfolyamon sajátíthatják el, nem pedig a mostan divatos 3—4 heti kurzuson, mely nem adhatja meg az iskolaorvosnak pædagogiai tekintetből azt, amire szüksége van. Újra üdvözli az előadót, hogy ezt a fontos kérdést napirendre tűzte, s azt hiszi, eljő nemsokára az az idő, amikor az alsó és felső fokú iskola tanártestületeiben az egészségügyi tanár is rendes helyet foglal, aki a gyermeket testileg is, lelkileg is neveli, gondozza. — Az ülés véget ér.

BEKÜLDÖTT KÖNYVEK.

Kemény Ferenc, A testi nevelés ügye a st. louis-i világkiállításon. Budapest, 1905, Lipinszky és Társa nyomdája. (VIII, Nap-utca 19.) 32 lap. Ára 50 fill.

Dr. Weszely Ödön, Népiskolai neveléstan, tanítástan és módszertan. Tanító és tanítónőképző-intézetek számára. II. füzet: Tanítástan. Budapest, 1905. Lampel R. 59—172. lap. Ára 1·50 K.

Euklides, Az elemek első hat könyve. A Heilberg-féle szövegkiadás felhasználásával fordította *Baumgartner Alajos*. Budapest, 1905. Franklin-Társ. XII+184 lap. Ára 4 K.

Dittler Ida Regina, A jellem nevelése. Külön lenyomat a Magyar Pestalozzi VII. évfolyamából. Budapest, 1904. 134 lap. Ára 1·50 K.